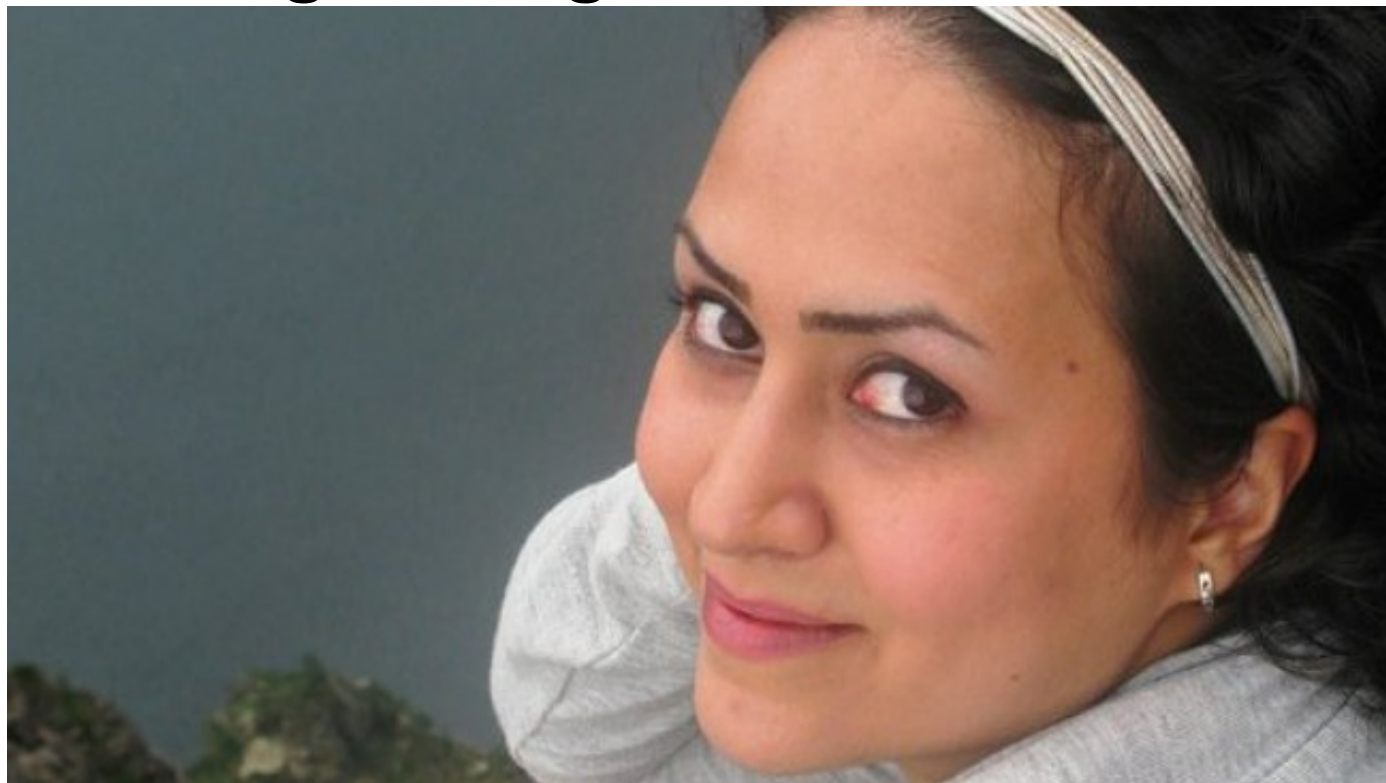

- Skam gir dårlig sexliv

Først etter to år i Norge, skjønte iranske Sheida at det var skamfølelsen som hindret henne i å ha et bra sexliv.

HEGE DAHL
hege.dahl@nrk.no

Publisert 18.01.2013 15:31.

- I Iran snakker ingen om kvinner og seksualitet. Jeg er opplært til å se på meg selv som et objekt; ikke en kvinne som har et eget sexliv. Jeg måtte komme hit til landet for å forstå at det er feil, sier Sheida Jahanbin, som jobber som journalist i Norge.

- Jeg hadde store smerter hver gang jeg hadde sex. Jeg turde ikke fortelle det til noen - jeg trodde bare det var noe feil med meg, Jeg skjønte ikke før nå at det var skammen som gav meg fysiske smerter, sier hun.

- Skamfølelse kan blant annet føre til sykdommen vaginisme. I Iran er kvinnelig seksualitet forbundet med skam, sier Mahin Nader, iransk gynekolog bosatt i USA.

Det var først etter to år i Norge skjønte Sheida at det var mulig å gjøre noe med problemet. Det førte til at hun laget radiodokumentaren: «Jeg skal fortelle deg noe».

Hør Shirins radiodokumentar

Kvinnelig seksualitet er tabu

Sheida Jahanbin i hjemlandet Iran.

NRK

I Iran er kvinners seksualitet fortsatt tabu. Det gis ikke seksualundervisning på skolen. Ord som sex, kyss, menstruasjon blir klippet ut av bøkene og scener med de minste erotiske undertoner blir klippet ut av filmene.

For å se kyssing på film, måtte Sheida og venninnene hennes låne kjærlighetsfilmen «Titanic» på en «undergrunnsvideobutikk» og kikke på den i smug.

- Vi ville jo så gjerne så gjerne se Jack og Rose kysse. Jeg rødmet veldig da jeg så dem kysse, men kunne likevel ikke la være. Hadde den filmen gått på iransk tv hadde kyssinga vært klippet bort!

- Holdninger fra både familien og regjeringen er med på å bidra til at seksualitet fortsatt er tabu i Iran, sier Shirin Ebadi, den kjente iranske advokaten og menneskerettighetsaktivisten som fikk Nobels Fredspris i 2003.

- At seksualitet er tabubelagt, er dessverre en del av vår kultur. På den måten kan man si at det islamske synet på seksualitet i Iran bidrar til dette.

- De fleste familier vil ikke gi barna sine informasjon om seksualitet og det fører til problemer for mange ungdommer i Iran. Jeg mener at undervisning og opplysning er en menneskerett. Å ikke ha tilgang på dette er brudd på menneskerettigheter, sier Shirin Ebadi.

Det Sheida visste om sex hadde hun fått vite via venninner, og den informasjonen var naturlig nok ofte feil.

Moren til Sheida bidro også med mye feilinformasjon. Hun sa for eksempel at det er Gud selv som plasserer babyene i magen til mødrene. Hun nevnte aldri at det var en mann inn i bildet. Nå er moren veldig lei seg for at hun ikke fortalte om dette på en ordentlig måte.

- Jeg skulle så veldig ønske jeg hadde gjort det, men jeg ante rett og slett ikke hvordan jeg skulle gjøre det, sier moren.

Sheida fortalte heller ikke moren om sine egne plager på tross av at de to alltid har hatt et veldig nært forhold. Det var ikke før hun intervjuet moren i forbindelse med radiodokumentaren at moren fikk

Nobelprisvinner Shirin Ebadi fra Iran mener det er brudd på menneskerettighetene å ikke få seksualundervisning.

Foto: Jefferson Bernardes/AFP

vite det. Da ble hun veldig sjokkert.

- Jeg er så redd for at Sheida har fått disse plagene fordi jeg ikke gav henne riktig informasjon, avslutter moren.

Vaginisme

Vaginisme er en smertefull krampe i skjeden som vanskeliggjør samleie og innebærer at mye smerter. Plagen har ofte en underliggende psykisk årsak og de oppstår bare ved forsøk på samleie.

Den iranske gynekologen Mahin Nader er ikke overrasket over at det er mange iranske kvinner som sliter med dette.

- Stress og angst kan føre til vaginisme. Det kan være skamfølelse forbundet med egen seksualitet eller erfaringer fra tidligere ubehagelige seksuelle opplevelser. Å begynne å snakke om plagene kan hjelpe kvinnene mer enn de tror. Når man setter ord på det blir det psykiske presset mindre, mener Nader.

Ble frisk av å fortelle

Til tross for at Sheida var helt overbevisst om at det var noe fysisk galt med henne, viste gynekologiske undersøkelser at det ikke er noe fysiske tegn på skade eller sykdom.

Madyar, mannen til Shaida visste heller ikke noe om plagene hennes før hun intervjuet han i forbindelse med radiodokumentaren. Hun var helt sikker på at han kom til å gå fra henne om hun fortalte det. Men mens hun lagde programmet skjønnte hun at han hadde rett til å vite om plagene. Dette handlet også om han.

- Jeg syntes det var veldig vanskelig å skulle si det til ham etter så mange år. Det at jeg har holdt det hemmelig for han følte veldig ubehagelig. Vi har jo vært gift i fire år. Han ble overrasket og lei seg, men ikke sint. Vi hadde en bra samtale, og han forstod meg.

Slettet som Facebook-venn

Men ikke alle rundt Sheida gav henne positiv tilbakemelding på at hun begynte å snakke om sex. Da hun la ut et spørsmål om prevensjon på Facebook-siden sin, ble hun slettet av to nære iranske venninner. De sendte henne en melding om at hun var blitt en dårlig kvinne etter at hun hadde flyttet til Norge.

- Jeg begynte å gråte når jeg leste meldingen. Jeg så på dem som så gode venninner. Jeg har alltid kunnet snakke fortrolig med dem. Jeg var sammen med dem hele tida da jeg bodde i Iran.

- Det er klart at jeg har endret meg siden jeg flyttet til Norge, men jeg mener at det er på en bra måte, ikke en dårlig, sier Sheida.

Mahin Nader, den iranske gynekologen bosatt i USA, er enig med Sheida.

- At myndighetene i Iran nekter å informere om sex, gir alvorlige skader. Dette er en måte å undertrykke kvinner på. Skammen blir et maktmiddel, sier hun.

- Skammen kommer fra myndighetene, mener Sheida. Dette er en måte å få oss kvinner til å holde kjeft på. Men jeg kommer aldri til å holde kjeft mer!

Neste sending: Radiodokumentaren

Flere sendinger

Nettradio

- Radiodokumentaren: Jeg skal fortelle deg noe - om å bryte ned en (19.01.13 10:03)
 - Radiodokumentaren: En sigøynermammass klassereise (13.01.13 21:03)
 - Radiodokumentaren: En sigøynermammass klassereise (12.01.13 10:03)
 - Radiodokumentaren: Bankende hjerte - et portrett av Buffy Sainte (06.01.13 21:03)
 - Radiodokumentaren: Bankende hjerte - et portrett av Buffy Sainte (05.01.13 10:03)
 - Radiodokumentaren: Kings Bay. Eksplosjonen på Svalbard 1962 (31.12.12 16:03)
 - Radiodokumentaren: Inn i varmen. Drømmen om det normale liv (30.12.12 21:03)
- Flere programmer

Podkast

<http://podkast.nrk.no/program/radiodokumentaren.rss>
Med podkast får du programmet som mp3-fil rett til din datamaskin!

Nett-TV

- Jeg skal fortelle deg noe, - om å bryte ned en vegg av skam
 - En sigøynermammass klassereise
 - Canadas statsminister Stephen Harper (til nett)
 - Bankende hjerte
- Flere programmer

Kontakt

E-post: radiodokumentar@nrk.no
Kontakt NRKs publikumsservice på telefon 815 65 900 eller på e-post info@nrk.no dersom du har tilbakemeldinger eller andre typer henvendelser.

Opphavsrett NRK © 2012
Nettsjef: Sindre Østgård
Ansvarlig redaktør: Hans-Tore Bjerkaas
Tips NRK
Kontakt NRK
Om NRK
Hjelp
Om personvern
Om foreldrekontroll